

Maart (opening)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Maart is vaak een volle maand, met internationale vrouwendag, de boekenweek en de landelijke vrijwilligersdag waar we dit jaar weer aan meedoen. Voor dit laatste zie het bibliotheeknieuws hieronder. Iedereen is welkom!

De **Internationale Vrouwendag** wordt al ruim een eeuw jaarlijks gevierd op 8 maart. Het landelijke thema voor 2018 is "*Vrouwen en mannen zijn overal gelijkwaardig*". In de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens is vastgesteld dat mannen en vrouwen dezelfde rechten hebben. In de praktijk blijkt dat vaak niet voldoende te zijn. En wat dan? Meer info: <http://www.internationale-vrouwendag.nl>

Utrecht in Dialoog organiseert rondom dit thema een vrouwendialoog, met als start samen eten. Na een kort

voorprogramma kan men in gesprek gaan over 'gelijkwaardigheid' (Wat betekent gelijkwaardigheid en hoe werkt dat? Ben je je bewust van je eigen wezen, je positie, de beelden die je je gevormd hebt? Behandel jij iedereen gelijkwaardig?) en over 'wat vieren we eigenlijk op internationale vrouwendag?' (Is het een dag om actie te voeren, de straat op te gaan, je te laten zien, of om elkaar op te zoeken, binnenshuis met elkaar aan de slag te gaan met de vrouwenzaak, het vrouwelijke, vrouwelijke waarden?).

<http://www.utrechtindialoog.nl/vrouwendag-gelijkwaardigheid/>

In TivoliVredenburg staat een avond over **It's a Woman's World** op het programma. Het is een ontdekkingsreis door allerlei muziekstijlen met feministische thema's en iconische vrouwelijke artiesten van de afgelopen duizend jaar. Er zullen onverwachte muzikale combinaties te horen zijn: artiesten zoals *Hildegard von Bingen* en *Beyoncé*, twee vrouwen die honderden jaren uit elkaar leefden, maar verbonden worden door hun muziek. Het programma bevat ook liederen die zeer populair waren in hun tijd, maar alleen omdat iedereen (oost-indisch) doof was voor het achterliggende seksisme. Daarnaast zal *Olga*, bestaande uit vijf mannelijke zangers, natuurlijk de vraag krijgen: "Waarom feminisme?" Het vernieuwende ensemble wil zich met dit programma mengen in het debat rondom feminisme en via haar muzikale platform iedereen uitnodigen om hieraan deel te nemen.

Een uur voor het concert (19.15 uur) zal er een inleiding met presentatie en interviews plaatsvinden over feminisme in de muziek.

Meer info: <https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/olga-vocal-ensemble-08-03-2018/>

Ook op het programma van 8 maart in TivoliVredenburg staat het *Mama Cash Feminist Festival* met **Let's talk about sex**. Van de website: "Rondom vrouwen en seks hangt ook in 2018 nog steeds een sfeer van taboe, schaamte en onderdrukking. Welke rol spelen de diverse culturele aannames hierin? Wat is 'normaal'? Wat betekent #MeToo voor vrouwen en in het bijzonder vrouwen van kleur? Is het tijd voor een nieuwe seksuele revolutie van de vrouw? En is die hetzelfde voor alle vrouwen ongeacht afkomst? We gaan in gesprek met jou en andere vrouwen over de do's and dont's rondom een mooi, gezonde en lekkere seksuele relatie met de ander en met jezelf?" Meer

info: <https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/lets-talk-about-sex-08-03-2018/>

De nieuwe uitgeverij Chaos, opgericht door vrouwen, heeft de missie om ruimte te maken voor het geluid van literaire stemmen die vaak niet gehoord worden. Hun eerste publicatie verschijnt op Internationale Vrouwendag, en is een hervertaling van ***A room of one's own*** van *Virginia Woolf*. In de discussie die de Britse schrijfster met vele versies van haarzelf aangaat, staat één stelling centraal: een vrouw die fictie wil schrijven, heeft geld nodig en een kamer met een slot op de deur. Met haar beeldende taal en retorische kracht wordt dit idee uitvoerig en op onnavolgbare wijze onder de loep genomen.

Op 5 maart vindt in Utrecht de boekpresentatie plaats van ***Een kamer voor jezelf***. Gloria Wekker, Simone van Saarloos, Marischka Verbeek en Nurcan Aydin zullen met elkaar in gesprek gaan over Woolfs essay en wat een "kamer voor jezelf" inhoudt.

Meer info: <https://www.uitgeverijchaos.nl/publicaties/een-kamer-voor-jezelf/>

Een informatiespecialiste van Atria, kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis in Amsterdam, vertelt op 8 maart het verhaal van **Aletta Jacobs** aan de hand van bijzondere stukken uit haar archief. Nog steeds is Aletta Jacobs een rolmodel voor veel meisjes en vrouwen. Zij was de eerste vrouw in Nederland die een HBS bezocht, de eerste vrouw die een universitaire studie afrondde, de eerste vrouw die arts werd en de eerste vrouw die promoveerde. En zo'n kwart eeuw lang stond zij in Nederland aan het hoofd van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht.

Meer info: <https://www.atria.nl/nl/agenda/aletta-jacobs-tour>

Van 10 t/m 18 maart is het weer **Boekenweek**. Het thema dit jaar is *Natuur*, met als motto "en toch is alles wat we doen natuur". Zoals altijd zullen er weer diverse literaire activiteiten worden georganiseerd. De Vlaamse schrijfster *Griet Op de Beeck* heeft het boekenweekessay geschreven, ***Gezien de feiten***. Het gaat over een 71-jarige vrouw voor wie alles anders wordt als de man sterft met wie ze heel lang getrouwd was. In een ontwapenende weigering om zich te gaan gedragen naar de wens van anderen of naar het traditionele beeld van wat ouderen zouden moeten doen, gaat ze op zoek naar een manier om haar bestaan van betekenis te laten zijn. *Griet Op de Beeck* zal de hele week door het land reizen (niet naar Utrecht) en op 18 maart (de gratis-NS-meereisdag) in de trein te vinden zijn.

Meer info: <http://www.boekenweek.nl>

Onlangs uitgebrachte titels

- **Rivieren keren nooit terug** is de nieuwe roman van schrijfster-filosoof *Joke Hermsen*, waar ik heel enthousiaste recensies over lees. Een vrouw reist door Frankrijk met als uiteindelijk doel de rivier waar zij alle vakanties van haar jeugd heeft doorgebracht. Ze wil er de dood van haar vader verwerken, maar ook nadenken over haar kinderjaren, haar eerste liefdes en gebeurtenissen die bepalend zijn geweest voor haar verdere leven. "om samen nog uren over na te praten vanwege de rijkdom aan inzichten en thema's."

- In **Vrouw aan de piano** vertelt de Vlaamse journaliste *Veerle Janssens* aan de hand van twaalf pianostukken de levens van componisten, waaronder Clara Schumann, Fanny Mendelssohn en Nannerl Mozart. Ze schrijft ook over minder beroemde vrouwen wier talenten werden miskend. De zoektocht naar bijzondere, muzikale vrouwen verweeft ze met het levensjaar waarin ze 50 werd.

- **De avond is ongemak** is de debuutroman van *Marieke*

Lucas Rijneveld en

vertelt het schrijnende verhaal van een religieus boerengezin dat wordt getroffen door de dood van een kind. Matthies komt op een dag niet meer terug van het schaatsen en laat zijn zusje Jas in totale verwarring achter. Door de ogen van de tienjarige Jas zien we hoe de familieleden elk op hun eigen manier omgaan met het verlies. *Marieke Rijneveld* oogst na haar dichtbundel *Kalfsvlies* erg veel waardering met haar roman "die je bijblijft: door het verhaal dat je bij de strot grijpt, door de prachtige beeldende taal en door de wijze waarop de auteur in het hoofd kruipt van de leefwereld van een tiener die met zichzelf en haar omgeving worstelt."

- Over **Herfst** van de oorspronkelijk Schotse *Ali Smith* zag ik een omschrijving 'De eerste serieuze Brexit-roman'. De 101-jarige Daniel en de 32-jarige Elisabeth hebben een bijzondere vriendschap. Elisabeth leerde Daniel kennen toen ze acht was. Hij was haar buurman, een belezener, enthousiaste kunstverzamelaar die haar meenam in zijn wereld van kunst en literatuur. Als Elisabeth naast een slapende Daniel in het verzorgingshuis zit, dringt de betekenis van de gesprekken die ze als kind met hem had tot haar door. Van hem leerde ze wat het leven waardevol maakt. In *Trouw* staat: "een experimentele roman zoals er niet veel geschreven worden, een poging andere dimensies met woorden aan te raken."

- In **Als ik naar jou kijk zie ik mezelf** zijn de verhalen verzameld die *Christine Otten* in de afgelopen zeventien jaar schreef over en vanuit zwart Amerika. In Harlem maakte ze kennis met de legendarische dichtersgroep uit de black powertijd, The Last Poets. Ze reisde naar Detroit, New Orleans en andere plaatsen, sloot nieuwe vriendschappen, tekende (verborgen) geschiedenissen op en raakte steeds dieper betrokken bij de Afro-Amerikaanse wereld. Daardoor veranderde haar blik, niet alleen op Amerika, maar ook op zichzelf en haar werk. En ondertussen veranderde Amerika. Ze was getuige van de aanslagen op 9/11, de overstromingen in New Orleans, de opkomst van Obama en het heroplevende openlijke racisme.

- Over **De winter voorbij** van Isabel Allende is een verhaal vol onverwachte liefde waarin drie mensen (een gedisillustreerde Amerikaan met pensioen, een vrijgezelle Chileense vrouw van begin zestig en een jonge illegale immigrante, op de vlucht voor drugscriminelen) in een bizarre tocht zich moeten ontdoen van een lijk, een

pistool en een auto. Ik las erover: "Een veelzijdige roman over onze multiculturele wereld, maar ook over eenzaamheid, ouder worden, liefde en verlangen. Een van Allendes beste en meest veelzijdige romans met een sterk plot, actuele thema's en vleugjes ironie. Allende op haar best."

- **Wolf** is de nieuwe roman van *Kristien Hemmerechts* en gaat over Vladimir, een man die op zijn vijfde door zijn grootmoeder uit de armen van zijn moeder gestolen werd. Vijftig jaar later is hij nog steeds boos. Zijn woede staat elk ander gevoel in de weg. Hij is ervan overtuigd dat alleen de liefde van een vrouw hem kan redden. Hoe gaat dat deze wanhopige man dat lukken?

- **De geschiedenis van mijn leven** is de indrukwekkende, wijze en poëtische autobiografie van de *Algerijnse Fadhma Aïth Mansour Amrouche* (1882-1967), een Kabylische vrouw en moeder van acht kinderen, onder wie de Franse auteur Jean Amrouche en de schrijfster en zangeres Taos Amrouche. Nadat ze geboren werd als buitenechtelijk kind in een Kabylisch bergdorp groeide ze op als verstoppen, want de Kabylische zeden en eer bepalen voor een groot deel de dorpsdynamiek en zijn vooral voor vrouwen streng. Omdat haar moeder vreest voor haar leven en haar niet kan beschermen, stuurt ze haar op jonge leeftijd naar een Frans, christelijk internaat. Ze vertelt eerlijk, pretentieloos en zonder drama over het leven in Kabylië en Tunis onder de Franse kolonisator en de oude gebruiken, het leven en de natuur, en familie.

- *Angela Dekker* en *Jessica Voeten* vertellen in **Moed en overmoed** het verhaal van Margaretha Geertruida MacLeod-Zelle (1876-1917), die in 1904 man, kind en de benepen Hollandse mores achter zich liet en zich een nieuwe identiteit aanmat: Mata-Hari. Tien jaar lang reisde

ze door Europa, bewonderd door de elite om haar gewaagde oriëntaalse dans en haar onweerstaanbare persoonlijkheid. Kunstenaars, hoge militairen en diplomaten dongen

naar haar gunsten, maar toen ze haar hand overspeelde liet zelfs haar grote liefde, een Russische kapitein, haar in de steek. Dit jaar actueel, 100 jaar na haar dood, en met de Mata Hari-tentoonstelling t/m 2 april in het Fries Museum.

- Hoe is de vrouw van boven de vijftig veranderd in de afgelopen honderd jaar? Journaliste en oud hoofdredacteur van o.a. Het Parool *Barbara van Beukering* gaat in ***Kruip nooit achter een geranium*** op zoek naar de eerste generatie vrouwen die oud wordt zonder het te zijn. Ze houdt zichzelf en haar rolmodellen van de huidige generatie zeventigers een spiegel voor. Hoe kun je met die kennis een leuk (én gezond, sociaal, geestig, geliefd, slim en mooi) oud mens worden? Met bijdragen van: Hedy d'Ancona, Marjan Berk, Noraly Beyer, Ireen van Ditschuyzen, Coot van Doesburgh, Annemarie Jorritsma, Neelie Kroes, Ans Markus, Nelleke Noordervliet, Annemarie Oster, Jacqueliën de Savornin Lohman, Wouke van Scherrenburg, Gerdi Verbeet en Olga Zuiderhoek.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

- In het kader van Internationale Vrouwendag is er op 8 maart een speciale 'female edition' van de comedy show **FATU**, het stand-up comedyprogramma van het Bijlmer Parktheater. Het biedt collega-comedians de gelegenheid om hun gepeperde en hilarische blik op de actualiteit te verkondigen. Bij eerdere FATU-avonden in de Blauwe Zaal waren alleen mannen te gast, voor deze editie zijn de vrouwen Soundos, Jetty Mathurin en Ellen Dikker aan de beurt. Vanaf 19u is er een gratis randprogramma.

Meer

info: https://www.stadsschouwburg-utrecht.nl/programma/?p=3#modal=/programma/7191/Jeffrey_Spalburg_Soundos_Jetty_Mathurin_e_a_/Female_FATU/

- Op 10 maart opent in museum De Pont een overzichtstentoonstelling van de Nederlandse fotografe **Rineke Dijkstra** (1959). Ze vestigde met haar serie *Strandportretten* haar reputatie als maker van portretten die de identiteit, kwetsbaarheid en waardigheid van de geportretteerden op onnavolgbare wijze in beeld brengen. Door het werken in series treden verschillen en overeenkomsten tussen de geportretteerden en hun culturele achtergrond subtiel aan het licht. *"Ik zoek altijd onderwerpen die iets universeels in zich hebben, bepaalde ervaringen die iedereen wel kent. Maar op een bepaald moment van fotograferen of filmen moet je juist weer specifiek zijn, kijken naar wat mensen van elkaar onderscheidt."*

Meer info: <http://www.depont.nl/tentoonstelling/detail/rineke-dijkstra/>

- Tussen 10 en 17 maart is er een meerdaags literatuurfestival in Tilburg, het **Tiltfestival**. Vier dagen vol literatuur, theater, beeld en muziek. Met spannende cross-overs en verrassende invalshoeken. Met landelijk en regionaal talent. Vrouwelijke dichters, schrijfsters en muzikanten die o.a. zullen optreden: Hanneke Hendrix, René van Marissing, Lieve Marsman, Roos van Rijswijk, Sabrina Starke en Elfie Tromp. Meer info: <http://www.tiltfestival.nu>

- Op 15 maart presenteert Het Literatuurhuis een speciale première van de film **Dorst**, naar de gelijknamige roman van *Esther Gerritsen*, die zelf mee het scenario schreef. In de roman wordt de complexe relatie tussen een ongeneeslijk zieke moeder en haar wankelmoedige dochter verteld. In de hoofdstukken worden de perspectieven van de twee vrouwen afgewisseld, waardoor een psychologische inkijk gegeven wordt in hun moeizame relatie met elkaar en zichzelf. Het verhaal is met humor geschreven, werkt vervreemdend en is daardoor niet zwaarmoedig. Na afloop van de film is er een bijeenkomst met regisseur Saskia Diesing.

Meer info: <http://www.hetliteratuurhuis.nl/agenda/988/>

- T/m eind mei is op veel plaatsen in Nederland de theaterversie te zien van Griet Op de Beeck's **Vele hemels boven de zevende**. Vijf uiteenlopende mensen, maar toch met elkaar verbonden, vertellen hun verhaal. Over onverwacht geluk dat de dingen moeilijk maakt, over geheimen die te groot lijken, over de complexe kunst van het jong zijn, over obstakels die bergen worden, amper te beklimmen, over blijven proberen, tot waar geen mens meer verder kan. Ze vechten meer met zichzelf dan met elkaar in dit bestaan dat belachelijk mooi en geweldig lastig is, allemaal tegelijk.

Meer info: <http://www.bostheaterproducties.nl/default.asp?keuze=producties&productie=304>

Bibliotheek-nieuws

- Op zaterdag 10 maart doen wij mee met de jaarlijkse landelijke **vrijwilligersdag, nldoet**. Iedereen die een dagje ergens wil meehelpen kan zich aanmelden voor een project. Wij hebben twee klussen. Om te beginnen weer een

voorjaars schoonmaak van alle boeken en kasten, en wat andere kleine opknopklusjes binnen. Als het weer meewerkt willen we ook naar buiten, de tuin opknappen. Tussendoor is er genoeg tijd voor koffie, thee, lunch en onderling contact.

Meer info en aanmelden kan

via: <https://www.nldoet.nl/klus/38149>

Na afloop houden we vanaf ± half 4

een **thee/borrel** met versnapering voor de vrijwilligers die hebben meegedaan, maar zeker ook voor alle vrijwillig(st)ers van de bibliotheek, en alle andere vriend(inn)en van de Vrouwenbibliotheek. Je bent van harte uitgenodigd, om rond te kijken, boeken uit te zoeken, voor kennismaking en uitwisseling met mede-vrijwillig(st)ers.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Bibeb. Biechtmoeder van Nederland van Adinda Akkermans en Roos Menkhorst, *De middelste dag van het jaar* van Maria Stahlie, *Laatste vrienden en De geheime brieven* van Jane Gardam, *Zwaan*, nieuwjaarsgeschenk van Jane Gardam, *Spiegel, spiegel, schouder* van Dorte Nors, *De H is van Havik* van Helen MacDonald, *De geest geven* van Hillary Mantel, *Olive Kitteridge* van Elizabeth Strout, *De Katalinstraat* van Magda Szabó

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/02/02/verbannen-door-ciler-ilhan/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/02/04/krimp-door-justine-le-clercq/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/02/07/wie-het-mooist-valt-door-sara-novic/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/02/16/negroland-een-autobiografie-door-margo-jefferson/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/02/20/als-werden-wij-ergens-ontboden-door-miriam-van-hee/>

De leenbijdrage voor 2018 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2018'. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd.

Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 februari 2018